

รูปแบบการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนึ่งตระกูลภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

The Value Creation Model of Southern Shadow Play According to the Philosophy of Sufficiency Economy

สุชาติ วิสุทธิพันธุ์*

Suchat Wisuttipun

ปรีชา สามัคคี

Pricha Samakkhi

บำรุง ศรีนวลปาน

Bamrung Srinuanpan

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

*suchat.raptor@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนึ่งตระกูลภาคใต้ 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนึ่งตระกูลภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเพิ่มมูลค่า และคุณค่าหนึ่งตระกูลภาคใต้ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนา ขอบเขตการวิจัยด้านพื้นที่คือ จังหวัด นครศรีธรรมราช สงขลา และพัทลุง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือผู้เชี่ยวชาญ 7 คน นักวิชาการ 15 คน นายหนึ่งตระกูล 21 คน ตัวแทนผู้ชม 54 คน และผู้ประเมินประสิทธิผล 30 คน เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และรูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัย สัมภาษณ์ ประชุมกลุ่มย่อย และสอบถามความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความสอดคล้อง

ผลการวิจัยพบว่า 1) บริบทการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนึ่งตระกูลภาคใต้พบว่า องค์ประกอบความรู้จะเน้นหนักในด้านการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การถ่ายทอด เทคนิคการสืบทอดด้านการแสดง และด้านการจัดการความรู้ 2) ผลการวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักวิชาการ ผู้ชม และผู้เกี่ยวข้องพบว่า การแสดงจะต้องเดินเรื่องให้เร็ว การเชิดเล่นงามีความจำเป็นและเพลงประกอบควรใช้เพลงลูกทุ่ง 3) ด้านการผลิตตัวหนึ่งตระกูลนักวิชาการ ผู้ชมและผู้เกี่ยวข้องเห็นว่าการตอกและการแกะลวดลายจะต้องมีความละเอียดประณีต ควรใช้สีสดใสตามคตินิยมดั้งเดิม แต่รูปแบบการแต่งกาย

Received : August 17, 2019

Revised : September 2, 2019

Accepted : November 12, 2019

อาจพัฒนาไปตามยุคสมัย 4) กลยุทธ์การตลาด การเพิ่มคุณค่าและการสร้างทายาท ควรใช้สื่อประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ตนำเสนอการแสดงแบบตลกให้มาก ควรแสดงโชว์ในศูนย์การค้าและสถานศึกษาสร้างหลักสูตรการสอนหนังตะลุงระยะสั้นเพื่อกลุ่มสนใจ และเพิ่มแหล่งขายหรือช่องทางการขายของที่ระลึกให้มากขึ้น

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่า หนังตะลุงภาคใต้ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The objectives of the research were 1) to study the value-added management context and southern shadow play value; 2) to develop the management model to increase the value of the southern shadow play according to the Philosophy of Sufficiency Economy, and 3) to evaluate the effectiveness of value-added management model and the value of the shadow play of the southern region according to the Philosophy of Sufficiency Economy by using the research and development model. The areas of research were Nakhon Si Thammarat, Songkhla, and Phatthalung provinces. The population and sample groups were 7 experts, 15 scholars, 21 shadow players, 54 audience representatives, and 30 effectiveness evaluators. Research tools were synthesis questionnaires and data collection form by the synthesis of documents and research, interviewing, focus group, and examining the comment. Data analysis was content analysis. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, and the consistency index (IOC).

The results showed that 1) concerning the context of value-added and value-added management in the southern shadow play, it was found that the knowledge element focused on development in various ways, such as the transfer of the inheritance of the performing techniques, and knowledge management. 2) Concerning the results of the questionnaire analysis from academic sample groups, the audience, and the related parties, it was found that the show had to proceed fast. The manipulation of puppets and playing with shadows were necessary, and country songs should be used as background music. 3) Concerning the production of shadow play, scholars, the audience, and related parties agreed that the stamping and carving of the patterns must be delicately detailed, and bright colors should be used according to traditional beliefs. But the dress styles may develop according to the era. 4) Concerning marketing strategy, adding value, and creating heirs, public relation media should be used on the Internet, presenting more funny performances, and the performances should be performed at the shopping centers and in the educational institutions, as well as creating short-term shadow play teaching courses for interested in groups, and increasing more sales sources or sales channels for a souvenir.

Keywords : value creation model, southern shadow play, sufficiency economy philosophy

บทนำ

สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมในปัจจุบันที่ทำให้เกิดกระแสความนิยมหนังตะลุงลดน้อยลงไป นับเป็นเรื่องที่เสี่ยงเป็นอย่างยิ่งต่อการสูญสลายทางศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะงานด้านการแสดงหนังตะลุงและศิลปหัตถกรรมการแกะตัวหนังตะลุงทำให้เกิดการขาดตอนของร่องรอยทางวัฒนธรรม ขาดรากเหง้าขององค์ความรู้ของคนไทยอย่างแท้จริง โดยความเป็นจริงแล้วงานศิลปะการแสดงหนังตะลุงมีความน่าสนใจอย่างยิ่งที่จะนำมาศึกษาพัฒนาเพื่อให้งานประเภทนี้ยังคงอยู่ ทั้งในด้านของรูปแบบการแสดง และศิลปะการแกะตัวหนังตะลุงจนสามารถตอบสนองบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน

การศึกษาการพัฒนาศิลปะการแสดงหนังตะลุงในรูปแบบการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนังตะลุงภาคใต้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญคือ การพัฒนาที่เป็นทางเลือกใหม่ของสังคมไทยสมัยนี้คือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งชุมชนและภาครัฐตลอดจนภาคเอกชนได้น้อมนำแนวคิดการพัฒนาเชิงปรัชญาจากพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ไปกำหนดเป็นแนวนโยบายในการพัฒนาเพื่อให้หลุดพ้นจากห้วงของภาวะวิกฤตในทางเศรษฐกิจ ซึ่งปรัชญานี้ได้ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติงานของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง (Charoenrath, 2008) เพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงจึงหมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีความมีภูมิคุ้มกันในตัวดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการดำเนินวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรอบรู้เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้ง 6 ประเด็นมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนังตะลุงภาคใต้ประยุกต์ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดนักวิชาการทางด้านเศรษฐศาสตร์วัฒนธรรมที่แสดงความเห็นใน Office of the National Economic and Social Development (2010) โดยสรุปว่า “...สินทรัพย์ของประเทศนั้นไม่ใช่สิ่งของที่จับต้องได้อย่างเดียวแต่คือประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม คุณค่าและปัญญาของชาวไทย ไทยเป็นประเทศที่ร่ำรวยทางประวัติศาสตร์ มีวัฒนธรรมอันเก่าแก่ อุดมด้วยน้ำใจไมตรี และมีขนบธรรมเนียมสืบเนื่องมายาวนาน ชุมชนและวัฒนธรรมชุมชน คือ สินทรัพย์ที่มีคุณค่ายิ่งของประเทศเป็นรากฐานของเศรษฐกิจแห่งชาติ...” (Isarangkun Na Ayuthaya & Piboonsarawut, 2010)

การสร้างกรอบแนวคิดของรูปแบบการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนังตะลุงภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นในบริบทที่แท้จริงที่ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงน้ำหนักความจำเป็นที่จะต้องมาศึกษาวิจัยครอบคลุมในประเด็นคือ

- 1) เพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้
- 2) เพื่ออนุรักษ์ศิลปะการแสดงหนังตะลุงภาคใต้
- 3) เพื่อป้องกันความเสี่ยงของศิลปะการแสดงหนังตะลุง
- 4) เพื่อส่งเสริมความรู้แก่นักท่องเที่ยวในด้านการแสดงหนังตะลุง
- 5) เพื่อพัฒนาศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจในอนาคต

จากประเด็นแนวคิดดังกล่าวนำมาพัฒนารูปแบบการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนังตะลุงภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงเห็นว่ามีความสำคัญและเป็นหนทางแห่งการอยู่รอดของธุรกิจหนังตะลุง เพราะถ้าหากอยู่นิ่งเฉยโดยปล่อยให้ล่องลอยไปโดยมิได้พัฒนาใด ๆ หนังตะลุงจะถูกทำให้สูญหายจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน งานศิลปะการแสดงหนังตะลุงก็จะสูญหายไป คงเหลือแต่ร่องรอยแห่งความทรงจำเท่านั้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบริบทการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

บริบทหนังตะลุงภาคใต้ของไทย

หนังตะลุงเป็นมหรสพที่นำหนังสัตว์มาตัดและแกะเป็นรูปตัวละครต่าง ๆ ตามท้องเรื่องที่เชิดด้านในของจอโดยใช้แสงสว่างให้เกิดเงาบนจอหนัง หนังตะลุงเป็นการละเล่นพื้นบ้านภาคใต้ที่มีประวัติมาอย่างช้านานและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

จากหลักฐานเก่าแก่เกี่ยวกับหนังตะลุงที่บ่งชี้ว่า หนังตะลุงของไทยเป็นศิลปะการแสดงน่าจะมีต้นกำเนิดที่ภูมิภาคนี้คือที่จังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา ซึ่งเป็นบริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา ซึ่งเป็นอู่วัฒนธรรมเก่าแก่มาตั้งแต่อดีต นครศรีธรรมราชเป็นเมืองโบราณที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และศาสนามากที่สุดเมืองหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นครศรีธรรมราชมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง ไม่น้อยกว่า 1800 ปีมาแล้ว (Sukarakan, 2016)

Noothong (1988) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของหนังตะลุงในภาคใต้ว่ามีความสัมพันธ์กับทางอินเดีย โดยกล่าวไว้ว่าเมื่อศึกษาจากประวัติศาสตร์และสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับหนังตะลุงก็จะพบว่า หนังตะลุงแบบอินเดีย ชาว บาหลี มาเลเซีย และภาคใต้ของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กันในหลายประการ เช่น ด้านธรรมเนียมการแสดง รูปหนัง ดนตรี ตลอดจนความเชื่อบางประการแต่ก็มีรายละเอียดต่าง ๆ แตกต่างไปตามวัฒนธรรมและประเพณีและศาสนา รวมทั้งการพัฒนาการแสดงของแต่ละประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังตะลุงในภาคใต้ของประเทศไทยกับหนังตะลุงของชาวมุสลิมร่องรอยความสัมพันธ์กันหลายประการและต่างก็มีวัฒนธรรมของอินเดียผสมอยู่อย่างเด่นชัด

แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิถีการดำเนินชีวิต การงาน การบริหารการจัดการ รวมถึงการกำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นทางสายกลางโดยยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล ภูมิคุ้มกันที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวังและคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต อุดหนุน ขยันหมั่นเพียร เพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างคน สังคมและธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกระดับทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่มองค์กร ชุมชน และระดับสังคม ดังที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ร่วมกันประมวลและกลั่นกรองพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2542 ความว่า “เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และในขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีความสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและให้ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี” (Isarangkun Na Ayuthaya & Piboonsarawut, 2010)

สรุปได้ว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ หลักคิดหลักปฏิบัติพัฒนาตามหลักความจริงที่เป็นกลางตามธรรมชาติ (Charoenrath, 2008) ได้แก่ หลักคิดหลักปฏิบัติที่ต้องคำนึงถึงความจริงของความเป็นมนุษย์และสิ่งรอบ ๆ ตัวมนุษย์ที่เรียกว่าธรรมชาติ การจะปฏิบัติตามหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้นั้น จะต้องปฏิบัติตามหลักการ 3 ข้อ ที่เรียกว่าความพอเพียงคือต้องมีความพอประมาณ ความมีเหตุมีผลและมีระบบคุ้มครองผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในและภายนอก มีวัตถุประสงค์คือให้เกิดความสมดุลและความพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางของสังคมโลก ทั้งในด้านวัตถุ (เทคโนโลยี) สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากภายนอก ด้วยมาตรการและเงื่อนไขในการพัฒนาคนและสังคมใน 3 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรม (จริยธรรม) ด้านความคิด (คุณธรรม) และด้านความรู้ (ปัญญา)

แนวคิดเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนึ่งตะลึง

ค้นหาและแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ การค้นหาและแสวงหาโอกาสทางธุรกิจและทำการระบุให้ชัดเจน และมีรายละเอียดของข้อมูลอย่างเพียงพอ เป็นขั้นตอนแรกของการสร้างมูลค่ากิจการประกอบด้วย

1. จะต้องวิเคราะห์ถึงจำนวนของผู้ประกอบการ (นายหนึ่ง) ว่ามีจำนวนมากน้อยเท่าใด
2. ชีตความสามารถที่สามารถพัฒนาได้จำนวนเท่าใด และมีความพร้อมในการบริการลูกค้ามากน้อยเพียงใด

3. ความพึงพอใจในด้านราคาต่อการแสดงหนึ่งครั้งราคาเท่าใด (ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นตัวกำหนด)

ค้นหาและระบุจนได้ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสทางธุรกิจอย่างเพียงพอ ขั้นตอนต่อมาคือการออกแบบว่ามีกิจกรรมใดบ้างที่สร้างมูลค่าเพิ่มแก่กิจการโดยใช้ตัวขับเคลื่อนมูลค่าเป็นตัวหลักต้น ในกรณีนี้ควรใช้ระบบสารสนเทศแจ้งข้อมูลข่าวสารไปยังผู้บริโภค ระบบสารสนเทศจะเป็นตัวสร้างรายได้แก่ผู้ประกอบการหนึ่งตระกูลการที่จะออกแบบกิจกรรมการสร้างมูลค่าได้นั้นคือการจะต้องปรับทัศนคติในการออกแบบกิจกรรมที่คุ้นเคย ผู้ประกอบการหรือนายหนึ่งตระกูลจะต้องหาเป้าหมายมาเป็นลักษณะของการดำเนินธุรกิจมาเป็นการออกแบบโดยการเอามูลค่าของกิจการเป็นหลัก เพราะกิจการที่แตกต่างกันจะส่งผลสู่การสร้างมูลค่ากิจการที่แตกต่างกันด้วย (Sumetheprasit, 2012) ดังนี้

วิธีที่ 1 การพัฒนาการขับเคลื่อนมูลค่าที่เป็นแก่นสารและทางคำปกติของธุรกิจ โดยพิจารณาจากผลงานและความสามารถของนายหนึ่งเป็นหลัก

วิธีที่ 2 วิเคราะห์หรือทดสอบความไหวตัวของตัวขับเคลื่อนคุณค่า และทดสอบความสามารถในการควบคุมด้วยการสร้างกิจกรรมที่ทำให้เกิดคุณค่าของกิจกรรมนั้น ๆ โดยการนำหนึ่งตระกูลไปเปิดตัวตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ศูนย์การค้า โรงหนัง หรือการประชุมวิชาการต่างประเทศ เมื่อกิจการได้ปัจจัยที่ควรจะเป็นตัวขับเคลื่อนคุณค่าหลักๆของกิจการอย่างเพียงพอแล้วก็ควรจะทำการศึกษาต่อไปว่า หากเกิดการเปลี่ยนแปลงในปัจจัยดังกล่าวแล้ว จะมีผลกระทบต่อคุณค่าโดยรวมของกิจการอย่างไร ซึ่งหากทำการวิเคราะห์ผลของความไหวตัวของตัวขับเคลื่อนแต่ละตัวได้ กิจการก็จะสามารถระบุกิจกรรมการบริหารเพื่อจัดการกับตัวขับเคลื่อนแต่ละตัวได้อย่างเหมาะสมได้ดีขึ้นและจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อเพิ่มคุณค่าของกิจการได้ถูกต้อง การวิเคราะห์ตัวขับเคลื่อนมูลค่าของกิจการเป็นหนทางหนึ่งที่สามารถที่จะช่วยกิจการหนึ่งตระกูลดำเนินต่อไปอย่างถูกต้องเหมาะสมในอนาคต

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบสภาพปัญหาของการแสดงหนึ่งตระกูลภาคใต้
2. มีรูปแบบการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนึ่งตระกูลภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. สามารถนำผลการวิจัยไปวางแผนหรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานในบริบทจริงเพื่อสร้างรายได้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ มุ่งพัฒนารูปแบบการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนึ่งตระกูลภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงอยู่ของหนึ่งตระกูลในสังคมปัจจุบัน ซึ่งมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้ให้สามารถดำรงอยู่ในบริบทในสังคมปัจจุบัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาและพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อความสอดคล้องตามแนวทางที่ถูกต้องโดยอาศัยการสร้างรูปแบบโดยผสมผสานความคิดทางทฤษฎี งานวิจัยและบริบทที่เกี่ยวข้องเพื่อมาพัฒนารูปแบบโดยใช้กระบวนการการวิจัยและพัฒนา R&D ซึ่งมีตัวแปรต้นคือรูปแบบการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนึ่งตระกูลภาคใต้และ

ตัวแปรตามคือประสิทธิภาพของรูปแบบและประสิทธิผลของรูปแบบ ผู้วิจัยใช้ข้อมูลทางเอกสารร่วมกับข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกภาคสนามนำมาประมวลผลและสรุปผลโดยใช้กลุ่มประชากร คือ

1. ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน
2. นักวิชาการ คัดจากผู้มีภูมิรู้หรือมีพื้นความรู้ทางด้านศิลปกรรม ศิลปหัตถกรรม สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ นักวัฒนธรรม นักธุรกิจการท่องเที่ยว และจากสถาบันการศึกษา ตลอดทั้งผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตตัวหนังตะลุงจนเป็นที่ยอมรับในจังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา และพัทลุง จำนวน 15 คน
3. นายหนังในเขตพื้นที่บริเวณทะเลสาบสงขลาคือ จังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา และพัทลุง จำนวน 21 คน
4. ตัวแทนผู้ชมโดยใช้วิธีสุ่มจากผู้เข้าชมการแสดงในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา และพัทลุง โดยไม่กำหนดเพศแต่ต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 20 ปี จำนวน 54 คน
5. ผู้ประเมินจากนายหนังตะลุงและผู้ชมจังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา และพัทลุง จำนวน 3 คณะ จำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากผู้เข้าชมการแสดงหนังตะลุงในงานนวัตกรรมวิถีหนังตะลุง นครศรีธรรมราช

มีขอบเขตด้านเนื้อหาหนังตะลุงในด้านกระบวนการจัดการไปสู่การพัฒนาที่ทันสมัย ด้านเทคนิคการแสดง กระบวนการผลิตตัวหนังตะลุง การพัฒนาผลิตภัณฑ์หนังตะลุงไปสู่ผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่น การสร้างทายาทหนังตะลุง กลยุทธ์การตลาดสำหรับหนังตะลุงตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง อัตลักษณ์ การสร้างทายาทเพื่อสร้างรายได้ยั่งยืน โดยอาศัยกระบวนการสารสนเทศที่จะนำมาพัฒนาระบบเพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ขอบเขตด้านเนื้อหาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้น้อมนำเอาแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรมาประยุกต์ใช้ใน 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ในเงื่อนไขที่ 1 ต้องมีความรู้ และเงื่อนไขที่ 2 ต้องมีคุณธรรมหมายถึงนายหนังตะลุงจะต้องมีความรู้ มีคุณธรรม สามารถนำความรู้ประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน สอดแทรกคุณธรรมให้ผู้ชมได้รู้และเข้าใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม การแสดงจะต้องไม่เอาเปรียบเจ้าภาพคือ เมื่อเวลาแสดงจะต้องแสดงอย่างเต็มความสามารถไม่อุ้งงานหรือถ่วงเวลาการแสดง ในห่วงที่ 1 มีเหตุผลคือการกระทำที่ต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความจริง ห่วงที่ 2 รู้จักพอประมาณหมายถึงนายหนังจะต้องใช้หลักการอย่างมีเหตุผลในการตั้งราคาค่าแสดงให้สอดคล้องกับบริบทในสังคมปัจจุบัน การตั้งราคาสูงเกินไปบางทีนายหนังอาจเสียโอกาส ห่วงที่ 3 มีภูมิคุ้มกันในตัว หมายถึง นายหนังจะต้องศรัทธาในอาชีพไม่มองว่าอาชีพนายหนังต่ำต้อย มีรายได้น้อย และสามารถดำเนินธุรกิจในสายกลางนำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจในอนาคต

สรุปผลการวิจัย

1. บริบทการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้พบว่าองค์ประกอบความรู้จะเน้นหนักในด้านการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การถ่ายทอด เทคนิคการสืบทอดด้านการแสดงและด้านการจัดการความรู้
2. ผลการวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักวิชาการ ผู้ชมและผู้เกี่ยวข้องพบว่าการแสดงจะต้องเดินเรื่องให้เร็ว การเชิดเล่นงามีความจำเป็นและเพลงประกอบควรใช้เพลงลูกทุ่ง

3. ด้านการผลิตตัวหนังตะลุงนักริชาการ ผู้ชมและผู้เกี่ยวข้องเห็นว่าการตอกและการแกะลวดลาย จะต้องมีความละเอียดประณีต ควรใช้วัสดุตามคตินิยมดั้งเดิม แต่รูปแบบการแต่งกายอาจพัฒนาไปตาม ยุคสมัย (ดังภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 การใช้วัสดุตามคตินิยมแบบดั้งเดิม แต่รูปแบบการแต่งกายพัฒนาไปตามยุคสมัย

4. กลยุทธ์การตลาด การเพิ่มคุณค่าและการสร้างทายาท ควรใช้สื่อประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต นำเสนอการแสดงแบบตลกให้มากขึ้น ควรแสดงโชว์ในศูนย์การค้าและสถานศึกษา สร้างหลักสูตรระยะสั้น เพิ่มแหล่งขายหรือช่องทางการขายของที่ระลึกให้มากขึ้นเพื่อบริการแก่ผู้สนใจ

ภาพที่ 2 หนังตะลุงในศูนย์การค้า และของที่ระลึกจากผลิตภัณฑ์หนังตะลุง

- ผลการวิเคราะห์แนวทางการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนังตะลุงภาคใต้จากการประชุมกลุ่มย่อย นายหนังตะลุง จำนวน 21 คน สรุปได้ว่า

1. ด้านเทคนิคการแสดง เห็นว่าเทคนิคการเข้ดเล่นเงาในการแสดงหนังตะลุงมีความจำเป้น ควรเดินเรื่องให้เร็ว ควรมีการคัดเลือกและปรับปรุงเนื้อเรื่อง นายหนังควรมีกรอบมพัฒนาองค์ความรู้เพื่อให้เกิดความคิดก้าวหน้าทันสมัย

2. ด้านการผลิตและการพัฒนาตัวหนังไปสู่ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เห็นว่าควรนำตัวหนังตะลุงเป็นของที่ระลึก ควรใช้สีสดใสเลียนแบบของเดิม รูปลักษณะของผลิตภัณฑ์หนังตะลุงควรพัฒนาเป็นของที่ระลึก

3. ด้านกลยุทธ์การตลาดหนังตะลุง เห็นว่าควรนำหนังตะลุงไปแสดงโชว์ในศูนย์การค้า ควรเพิ่มแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์หนังตะลุงเพื่อสะดวกในการซื้อขาย ควรใช้สื่อประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต

4. ด้านอัตลักษณ์และสืบสานภูมิปัญญา เห็นว่าควรสร้างความคุ้นเคยโดยการแสดงโชว์ในงานนักช้ดตฤกษ์ ควรนำหนังตะลุงเล่นผ่านสื่อทางโซเซียลมีเดีย บทบาทของหนังตะลุงควรเน้นเรื่องคุณธรรม

5. ด้านการสร้างทายาทและเครือข่าย เห็นว่าควรพัฒนาหนังตะลุงโดยใช้ทีมงานที่มีความสามารถ ควรใช้หลักสูตรหนังตะลุงระยะสั้นฝึกอบรมให้แก่ผู้สนใจ และควรสร้างความเข้าใจต่อหน่วยงานองค์กรภาครัฐเพื่อสนับสนุนหนังตะลุง

- ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีดังนี้

1. ผลการออกแบบรูปแบบ มีการพัฒนาขึ้นจากหลักคิดจาก 5 ประเด็นหลักกล่าวคือ จากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาศักยภาพด้านเศรษฐกิจในอนาคต อนุรักษ์ศิลปะการแสดงหนังตะลุงภาคใต้ ป้องกันความเสี่ยงการสูญหายของศิลปะการแสดงหนังตะลุง และส่งเสริมความรู้แก่นักท่องเที่ยว ในด้านการแสดงหนังตะลุง จากหลักคิดดังกล่าวและผลการวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยนำมาออกแบบรูปแบบการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนังตะลุงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยกำหนดกิจกรรม วัตถุประสงค์และการประเมินผลให้เกิดผลลัพธ์ความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

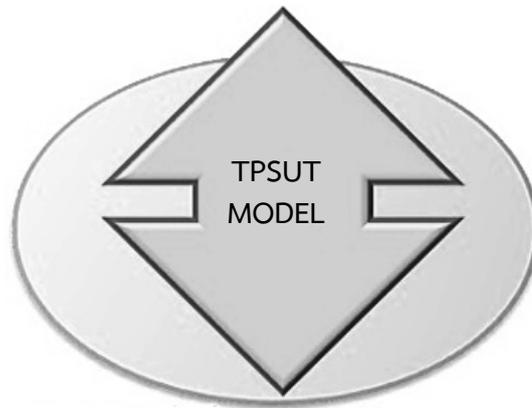
- (1) ด้านเทคนิคการแสดง
- (2) ด้านการผลิตตัวหนังตะลุงและพัฒนาตัวหนังตะลุงไปสู่ผลิตภัณฑ์อื่น
- (3) ด้านกลยุทธ์การตลาดหนังตะลุง
- (4) ด้านอัตลักษณ์และการสืบสานภูมิปัญญาหนังตะลุง
- (5) การสร้างทายาทและเครือข่ายหนังตะลุง

โดยแต่ละด้านมีการกำหนดกิจกรรม วัตถุประสงค์และการประเมินผลดังภาพที่ 3

2. ผลการตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่าได้ค่า IOC = 0.87 และปรับปรุงร่างรูปแบบตามข้อเสนอแนะ

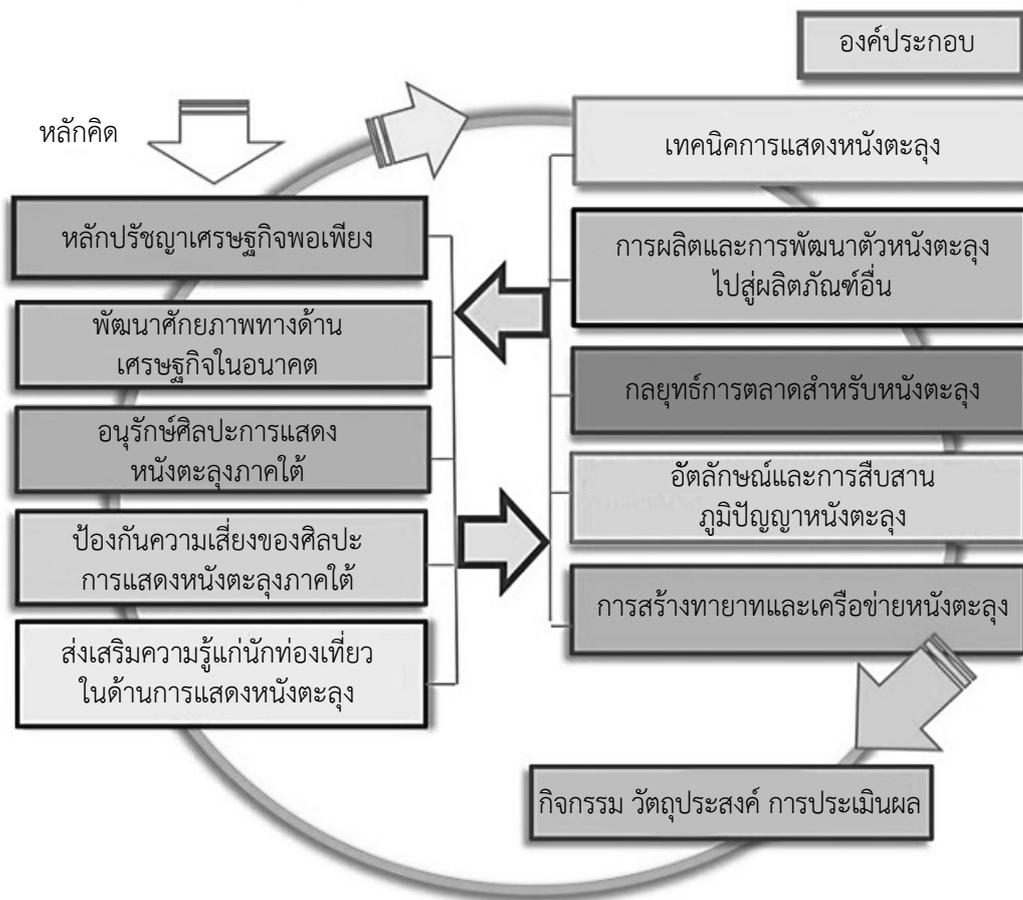
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและข้อเสนอแนะมีดังนี้ รูปแบบเป็นเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการ นายหนังตะลุง ผู้เกี่ยวข้องและเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิผลอย่างแท้จริงคิดเป็นร้อยละ 98

คู่มือการใช้รูปแบบเป็นส่วนช่วยให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้นคิดเป็นร้อยละ 98 แบบประเมินการใช้รูปแบบเป็นแบบที่สามารถเรียนรู้ได้โดยง่ายสามารถทำความเข้าใจในการประเมิน สามารถประเมินได้ตรงตามจุดประสงค์คิดเป็นร้อยละ 98 แบบประเมินการใช้รูปแบบเป็นแบบที่สามารถเรียนรู้ได้โดยง่ายสามารถทำความเข้าใจในการประเมิน สามารถประเมินได้ตรงตามจุดประสงค์คิดเป็นร้อยละ 98

รูปแบบการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าหนึ่งตะลุงภาคใต้

The Value Creation Model of Southern Shadow Play According to the Philosophy of Sufficiency Economy

ภาพที่ 3 รูปแบบการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้ TPSUT MODEL

- ผลการประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและข้อเสนอแนะ มีดังนี้

1. ผลประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการทางวิชาการตามโครงการนวัตกรรมวิถีหนังตะลุง จังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ส่วนในเรื่องคุณภาพผลิตภัณฑ์หนังตะลุงและการสืบสานภูมิปัญญาหนังตะลุง ผู้รับบริการ และผู้เกี่ยวข้องยังขาดมั่นใจจึงควรให้ความรู้แก่ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องให้มากขึ้น

2. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ให้บริการทางวิชาการพบว่า การจัดการงานตามโครงการนวัตกรรมหนังตะลุงนครศรีธรรมราชได้รับความสนใจอย่างมาก ควรนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาหนังตะลุงในอนาคต เพราะให้ความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ เทคนิคการแสดง การผลิตหนังตะลุง อัตลักษณ์และการสืบสานภูมิปัญญา การสร้างทายาท ในคราวเดียวกันจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากในภายภาคหน้า แต่ยังมีส่วนที่ควรปรับปรุงคือ ระยะเวลาการแสดงและเวลาสาธิตสั้นเกินไป จึงเห็นควรนำไปพัฒนาในอนาคตต่อไป รูปแบบนี้ได้ขอนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระอัครริยาภพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เข้ามาประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวปฏิบัติที่ไม่มีผลบังคับใช้ใด ๆ นอกจากการสร้างจิตสำนึกให้กับผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะนายหนังตะลุง ผู้วิจัยจะต้องปลูกจิตสำนึกให้เกิดขึ้นแต่มีอาจสร้างได้ในระยะอันสั้น อย่างไรก็ตามหลักปรัชญา 3 ห่วง 2 เงื่อนไข มีผลทางใจต่อนายหนังตะลุงอย่างมาก เพราะนายหนังตะลุงส่วนใหญ่จะมีความเชื่อทางไสยศาสตร์ ครูอาจารย์และวัฒนธรรมประเพณี และยิ่งไปกว่านั้นนายหนังจะเคารพเทิดทูลองค์พระมหากษัตริย์ไว้เหนือเกล้า นายหนังตะลุงพร้อมและน้อมรับปฏิบัติอย่างไม่คัดค้านใด ๆ ดังการประเมินหลังจากการทดลองใช้รูปแบบ และการประเมินประสิทธิผลในงานนวัตกรรมวิถีหนังตะลุงนครศรีธรรมราช นายหนังตะลุงพร้อมใจกันลดราคาค่าแสดงลงอย่างมีเหตุผล ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรได้พระราชทานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวปฏิบัติ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการศึกษาริบทบทการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้พบว่า องค์ความรู้ทั่วไปจะเน้นหนักไปในด้านการพัฒนา เป็นการเสนอแนวความคิดการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะนำมาปรับปรุงพัฒนาหนังตะลุงเรื่องการถ่ายทอด ด้านการแสดง เทคนิคด้านการสืบทอด เทคนิคด้านจัดการความรู้ ส่วนมากจะสอดคล้องกับวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ส่วนในเรื่องบทบาทหน้าที่สื่อ ในปัจจุบันสื่อจะมุ่งเน้นไปในการพัฒนาข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมโยงกับวิถีของสังคมใหม่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kongkhum & Sungrugsa (2015) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้านหนังตะลุงเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมท้องถิ่น ผลการวิเคราะห์แนวความคิดการจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุง สรุปได้ว่าหนังตะลุงมีความต้องการจำเป็นในด้านแสวงหาความรู้และด้านจัดเก็บความรู้ ความต้องการจำเป็นสูงสุดของหนังตะลุงมี 2 หลักการคือ การพัฒนาบุคคลและการพัฒนาสังคม แนวทางการอนุรักษ์มีความจำเป็นต้องเสริมสร้างและพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่ นายหนังตะลุง ลูกคู่

ผู้รับหนังตะลุง ผู้ชมและผู้ส่งเสริม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Vatviroj (2016) ที่ได้ศึกษาในด้านปัจจัย การสืบทอดและการเปลี่ยนของสื่อพื้นบ้าน ศึกษากรณีหนังตะลุง เทพศิลป์ ผ่องแผ้ว 3 ภาษามหาบัณฑิต งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งพัฒนาตามแนวทางอนุรักษ์ การเสริมสร้างและพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องใน ด้านความรู้ โดยการพัฒนาบุคคล (นายหนัง) และพัฒนาสังคมควบคู่กันเพื่อความเข้มแข็งในอาชีพหนังตะลุง ในอนาคต

2. จากผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง มีวิธีการคือออกแบบรูปแบบ ประเมินร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ ทดลองการใช้รูปแบบ และปรับปรุงรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Chartrungruang (2010) ที่ประยุกต์หลักเศรษฐกิจ พอเพียงเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาเทียบเคียงและสรุปผลได้ดังนี้คือ หนังตะลุงในปัจจุบันเป็นสื่อ ที่สร้างความบันเทิงใจ กลยุทธ์การตลาดควรจะต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การนำตัว หนังตะลุงมาทำเป็นผลิตภัณฑ์อื่นควรนำมาทำเป็นของที่ระลึก การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ควรใช้ทางอินเทอร์เน็ต ควรส่งเสริมความรู้ด้านหนังตะลุงการจัดแสดงโชว์ในศูนย์การค้า แหล่งขายของที่ระลึกผลิตภัณฑ์หนังตะลุง เห็นว่าร้านขายของที่ระลึกวัดพระมหาธาตุเหมาะสมและควรพัฒนาระบบสารสนเทศ สอดคล้องกันกับ Thongsanay et al. (2015) ที่ได้กล่าวว่าการพัฒนาระบบสารสนเทศและการจัดการความรู้เพื่อการอนุรักษ์ หนังตะลุงภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลของการศึกษาและรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนทำงานประกอบด้วยการศึกษา และรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์และออกแบบระบบ การพัฒนาระบบ การทดสอบระบบ การบำรุงรักษา ซึ่งสมาคมศิลปะเงาจีน Chanthawongphaisan (2012) ได้สรุปไว้ว่าการนำเอาความรู้และวิทยาการใหม่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปสู่ศิลปะจีนใหม่ เปรียบเสมือนการจัดการความรู้เพื่อการอนุรักษ์หนังตะลุงภูมิปัญญา โดยการรวบรวมข้อมูลองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเผยแพร่ให้คนรุ่นใหม่สามารถสืบค้นได้ง่ายและ รวดเร็วโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นการส่งผ่านข่าวสารการประชาสัมพันธ์ที่กว้างขวางและทันสมัย นั้นเอง การเพิ่มคุณค่าในด้านภาพลักษณ์ควรแสดงโชว์ กิจกรรมการสืบสานภูมิปัญญาหนังตะลุง ควรแสดง โชว์ในงานนักชดถุกซ์ ในศูนย์การค้า บทบาทหนังตะลุงควรเน้นเรื่องคุณธรรม วิธีการที่ทำให้คนหันมาสนใจ หนังตะลุงในปัจจุบัน ควรเล่นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต และเห็นด้วยที่นำหนังตะลุงแสดงในงานนักชดถุกซ์ระดับ อำเภอและสถานศึกษาและเห็นว่าการเปิดสอนหนังตะลุงแก่เยาวชน เด็กจะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ กิจกรรมการสร้างทายาทหนังตะลุง ควรนำเด็กที่มีความสามารถแสดงจริง เห็นด้วยกับการสร้างหลักสูตร หนังตะลุงระยะสั้น เห็นด้วยกับการพัฒนาหนังตะลุงโดยใช้ทีมงานที่มีความสามารถ และเห็นด้วยกับการสร้าง ความเข้าใจและมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการที่สามารถส่งเสริมกิจการหนังตะลุง ซึ่งสอดคล้องกับความคิด เห็นในการประชุมกลุ่มย่อยนายหนังตะลุงจำนวน 21 คน ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ผลด้านอัตลักษณ์และสืบสานภูมิปัญญาเห็นว่า ควรสร้างความคุ้นเคยโดยการแสดงโชว์ในงาน นักชดถุกซ์ ควรนำหนังตะลุงเล่นผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย บทบาทของหนังตะลุงควรเน้นเรื่องคุณธรรม ด้านการสร้างทายาทและเครือข่าย เห็นว่าควรพัฒนาหนังตะลุงโดยใช้ทีมงานที่มีความสามารถ ควรใช้ หลักสูตรหนังตะลุงระยะสั้นฝึกอบรมให้แก่ผู้สนใจ ควรสร้างความเข้าใจต่อหน่วยงานองค์กรภาครัฐ เพื่อสนับสนุนหนังตะลุง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Promtape (2010) & Vatviroj (2016) ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนรู้ของผู้แสดงหนังตะลุงเพื่อการดำรงอยู่ของหนังตะลุงในสังคมทันสมัย ที่ได้ศึกษาในด้านปัจจัย

การสืบทอดและการเปลี่ยนของสื่อพื้นบ้าน ศักยภาพหนังตะลุงเทพศิลป์ ผลการวิเคราะห์แนวคิดการจัดการ เพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุง สรุปลำดับนี้ว่านายหนังตะลุงเป็นผู้ทำหน้าที่เชิดหนัง ขับกล่อมและควบคุมการแสดง เนื้อเรื่องหนังตะลุงเป็นเรื่องเกี่ยวกับชุมชน เรื่องใกล้ตัวผู้ชม องค์ประกอบจะต้องมีบทกลอน บทขับร้อง การเชิดตัวหนังและเสียงดนตรี รูปหนังตะลุงทำหน้าที่เป็นสื่อและแหล่งกำเนิดการสื่อสารให้ผู้รับสารหรือผู้ชมรับรู้ถึงเนื้อหานั้น จะต้องปรับประยุกต์ตัวสื่อหนังตะลุงให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชน ควรสร้างหน่วยงานส่งเสริมวัฒนธรรม จริยธรรมในชุมชน ควรให้สถานศึกษาเข้าร่วมสืบทอดศิลปะการแสดงหนังตะลุงในรูปแบบของชมรม

ผลการตรวจสอบประเมินร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หาค่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สรุปลำดับนี้ว่าค่า IOC = 0.87 และปรับปรุงร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ

3. ผลการประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบพบว่า รูปแบบเป็นเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการ นายหนังตะลุง ผู้เกี่ยวข้องและเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิผลอย่างแท้จริง ผลจากแบบสอบถาม ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 98 คู่มือการใช้รูปแบบเป็นส่วนช่วยให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้นคิดเป็นร้อยละ 98 แบบประเมินการใช้รูปแบบเป็นแบบที่สามารถเรียนรู้ได้โดยง่าย สามารถทำความเข้าใจในการประเมิน สามารถประเมินได้ตรงตามจุดประสงค์คิดเป็นร้อยละ 98 และแบบประเมินความพึงพอใจจากผู้ชมหนังตะลุง ประเมินตามโครงการนวัตกรรมหนังตะลุง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ณ โรงเรียนมูลนิธิสมิตรศึกษา ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในวันที่ 30-31 มกราคม 2562 และวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 ผลการประเมินประสิทธิผล ดังนี้ ผลประเมินความพึงพอใจผู้รับบริการทางวิชาการตามโครงการนวัตกรรมหนังตะลุงนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ส่วนในเรื่องคุณภาพผลิตภัณฑ์ตัวหนังตะลุงและการสืบสานภูมิปัญญาหนังตะลุง ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องยังขาดความมั่นใจจึงควรให้ความรู้ให้มากขึ้น ผลจากการประเมินสำรวจความพึงพอใจและข้อเสนอแนะของผู้ให้บริการทางวิชาการ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้พัฒนารูปแบบการจัดการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นพบว่า การจัดการงานตามโครงการนวัตกรรมหนังตะลุงนครศรีธรรมราชได้รับความสนใจอย่างมาก ควรนำเป็นแบบอย่างในการพัฒนาหนังตะลุงในอนาคต เพราะให้ความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ เทคนิคการแสดง การผลิตตัวหนังตะลุง อัตลักษณ์และการสืบสานภูมิปัญญา การสร้างทายาท ในคราวเดียวกันจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากในภายภาคหน้า แต่ยังมีส่วนที่ปรับปรุงคือระยะเวลาการแสดงและเวลาสาธิตสั้นเกินไป จึงเห็นควรนำไปพัฒนาในโอกาสต่อไป ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเพิ่มมูลค่า และคุณค่าของหนังตะลุงภาคใต้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รูปแบบนี้ได้น้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร เข้ามาประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวปฏิบัติที่ไม่มีผลบังคับใช้ใด ๆ นอกจากการสร้างจิตสำนึกให้กับผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะนายหนังตะลุง โดยจะต้องปลูกจิตสำนึกให้เกิดขึ้นแต่มีอาจสร้างได้ในระยะอันสั้น อย่างไรก็ตามหลักปรัชญา 3 ท่วง 2 เงื่อนไข มีผลทางใจต่อนายหนังตะลุงอย่างมาก เพราะนายหนังตะลุงส่วนใหญ่จะมีความเชื่อทางไสยศาสตร์ครูอาจารย์และวัฒนธรรมประเพณี และเคารพเทิดทูลพระมหากษัตริย์ไว้เหนือเกล้า นายหนังตะลุงพร้อมและน้อมรับปฏิบัติอย่างไม่คัดค้านใด ๆ ดังการประเมินหลังจากการทดลอง

ใช้รูปแบบและการประเมินในงานนวัตกรรมวัฒนธรรมราช นายหนังตะลุงพร้อมใจกันลดราคา ค่าแสดงลงอย่างมีเหตุผล ทำให้เกิดการรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวปฏิบัติซึ่งจะมีคุณค่าอันนันทิในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

หนังตะลุงเป็นศิลปวัฒนธรรมด้านการแสดงและเป็นศิลปหัตถกรรมที่มีคุณค่าอันยาวนาน แต่ในปัจจุบันกำลังจะถูกกลืนและสูญหายไปจากสังคม เนื่องจากการแปรเปลี่ยนทางสังคมและวัฒนธรรมยุคใหม่ การที่จะอนุรักษ์รักษาศิลปวัฒนธรรมด้านการแสดงและเป็นศิลปหัตถกรรมแขนงนี้ให้คงอยู่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการนำเสนอให้สอดคล้องกับสภาพสังคม ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการแสดงจะต้องร่นระยะเวลาการแสดงลงให้สั้นกะทัดรัดไม่ยาวนานฟุ้งเฟ้อ การเชิดเล่นงาเป็นศิลปะที่ควรมีแต่จะต้องใช้เวลาไม่ยาวนานมากนัก เทคนิคการเชิดของตัวแสดงจะต้องชัดเจน เช่น การเดิน-วิ่ง เหาะเหินเดินอากาศ นายหนังจะต้องสื่อกริยาท่าทางให้ผู้ชมเห็นสมจริง

2. การแสดงในแต่ละครั้งจะมีผลเกี่ยวพันกับการสร้างทายาท ดังนั้นการแสดงจะต้องคำนึงถึงเด็ก ๆ การกำหนดเวลาจะต้องรู้ถึงธรรมชาติของเด็ก เพราะในปัจจุบันมีสื่อหลายประเภทที่สามารถเบี่ยงเบนความสนใจของเด็ก การเริ่มแสดงเร็ว (แสดงตอนหัวค่ำ) จะเป็นช่วงการแย่งชิงความรัก ความศรัทธาของเด็ก ให้มีต่อการสืบสานหนังตะลุงในอนาคต

3. งานแกะหนังตะลุงเป็นศิลปหัตถกรรมที่ควรหวงแหน การสร้างคุณค่าในการแกะตัวหนังตะลุงจะต้องรักษาคุณภาพให้เป็นที่น่าเชื่อถือทั้งด้านการตอก การแกะและความถูกต้องตามแบบฉบับศิลปะไทย ตลอดจนสิ่งจะต้องมีคุณภาพมีความคงทนเหมาะสมที่จะเป็นของที่ระลึกที่มีคุณค่าทั้งผู้ให้และผู้รับ

4. การพัฒนาหนังตะลุงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในสังคมปัจจุบัน การแสดงโชว์ในศูนย์การค้า สถานบันเทิง สถานศึกษา ตลอดจนการต้อนรับนักท่องเที่ยว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่นายหนังจะต้องกำหนดบทบาทหรือบริหารเวลาให้สอดคล้องกับบริบทนั้น ๆ อย่างชาญฉลาด

5. คตินิยมของหนังตะลุงโบราณได้สร้างบรรทัดฐานเอาไว้คือ ต้องแสดงการเคารพต่อผู้ที่มีศักดิ์สูงกว่าเสมอ ดังจะเห็นได้จากการแสดงของหนังชั้นครูที่ปรากฏและปฏิบัติสืบต่อกันมาแสนนาน ทั้งเป็นการแสดงถึงการมีคารพนอบน้อมต่อผู้ใหญ่ หนังตะลุงโบราณจะไม่นำเอารูปเจ้าเมืองมาแสดงเป็นตัวตลกไปกษา

6. วัฒนธรรมการแสดงจะต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ ตั้งเรื่อง กลางเรื่อง และเก็บเรื่อง (ผนวกเข้าด้วยกันจนถึงขั้นสุดท้ายของเรื่อง) หนังตะลุงปัจจุบันถ้าจะให้สมบูรณ์จะต้องรู้จักบริหารเวลาให้สอดคล้องกับเวลาการแสดงในแต่ละครั้ง

7. การสอดแทรกคติความเชื่อ สอดแทรกคำสอนที่ดี สอดแทรกแนวปฏิบัติที่ดีต่อสังคม หนังตะลุงควรจะนำมาสานต่อเพื่อรักษาเอกลักษณ์อันดีสืบไป

8. ความสามารถของนายหนังตะลุงเป็นความสามารถเฉพาะตัวสูง มีความเป็นปัจเจกบุคคล การรับฟังความคิดเห็นของคนรอบข้าง การรับฟังความคิดเห็นของผู้แนะนำ แล้วนำมาคิดและพัฒนาจะก่อให้เกิดการพัฒนาหนังตะลุงอย่างยั่งยืน

References

- Chanthawongphaisan, P. (2012). Contemporary Chinese Art One Century from the Past to the Present. *Journal of Fine Arts*, 3(1), 121–123.
- Chartrunguang, B. (2010). **Application of the Royal Initiative of Sufficiency Economy to Inherit Local Wisdom**. Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University.
- Charoenrath, O. (2008). **Father's Teaching Words : Royal Speeches about the Sufficiency**. Bangkok : Phra Dabot Foundation.
- Isarangkun Na Ayuthaya, C. & Piboonsarawut, P. (2010). **Following the Father's Footsteps of Sufficient Life...to Sustainable Development**. Bangkok : the Crown Property Bureau.
- Kongkhum, S. & Sungruga, N. (2015). The Development of Knowledge Management Model for Shadow Puppet (Nang Talung) Local Wisdom to Strengthen Local Culture. *Silpakorn Educational Research Journal*, 7(1), 242–255.
- Noothong, U. (1988). **Music and Folk Play of the South**. Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University, Songkhla Campus.
- Office of the National Economic and Social Development. (2010). **Application of Sufficiency Economy Principles**. Bangkok : Sahamit Printing and Publishing Company Limited.
- Promptape, O. (2010). Learning of Shadow Players for Their Existence of Shadow Plays in Modern Society. *Princess of Naradhiwas University Journal*, 2(1), 41–56.
- Sukarakan, C. (2016). Wat Phra Maha That Woramahawihan, Nakhon Si Thammarat Province, and Nomination for the World Heritage Site. *Silpakorn Journal*, 59(5), 5–13.
- Sumetheeprasit, C. (2012). **Risk Management (Value Creation No. 335)**. Retrieved from <http://chirapon.wordpress.com>
- Thongsanay, M., Vuthi, A., Idthirattanasoontorn, P. & Thongpuang, P. (2015). **The Development of Information System for Knowledge Management on Regenerating Shadow Play, the Southern Folk Wisdom**. Bangkok : Rajamangala University of Technology Rattanakosin.
- Vatviroj, S. (2016). Factors of Inheritance and Change in Folk Media : A Case Study of Tepsil Pongkeaw Shadow Puppets Show, Master of Trilingual Shadow Puppets. *Journal of Management Sciences*, 3(1), 173–191.